

Sygn. akt III RC 136/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Julita Aronowicz

Protokolant Katarzyna Wójcicka

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2016 r. w Wysokiem Mazowieckiem

sprawy z powództwa K. D. i małoletniej G. D.

reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową E. D.

przeciwko M. D.

o podwyższenie alimentów

I. Podwyższa alimenty, zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie I C 644/11, od pozwanego M. D. na rzecz jego córki K. D., z kwoty po 200 (dwieście) złotych miesięcznie do kwoty po 250 (dwieście pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, poczynając od dnia 24 marca 2016 r., płatne z góry do dnia 10 (dziesiątego) każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia w terminie płatności którejkolwiek raty;

II. Podwyższa alimenty, zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie I C 644/11, od pozwanego M. D. na rzecz jego małoletniej córki G. D., z kwoty po 200 (dwieście) złotych miesięcznie do kwoty po 250 (dwieście pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, poczynając od dnia 24 marca 2016 r., płatne z góry do dnia 10 (dziesiątego) każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia w terminie płatności którejkolwiek raty, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki – E. D.;

III. Oddala powództwa w pozostałym zakresie;

IV. Odstępuje od obciążania pozwanego M. D. nieuiszczonymi kosztami sądowymi i koszty te przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;

V. Koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie znosi;

VI. Wyrokowi w punkcie I i II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 136/15

UZASADNIENIE

E. D. jako pełnomocnik K. D. i przedstawicielka ustawowa małoletniej G. D. w pozwie skierowanym przeciwko M. D. domagała się podwyższenia alimentów z kwot po 200 zł miesięcznie, do kwot po 900 zł miesięcznie na rzecz K. D. i do kwot po 600 zł miesięcznie na rzecz małoletniej G. D..

W uzasadnieniu pozwu podała, że od czasu zasądzenia alimentów na rzecz powódek w wyroku rozwodowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 18 listopada 2011 r. doszło do zdecydowanej zmiany stosunków, która przemawia za

znacznym podwyższeniem rat alimentacyjnych. Wskazała, że polepszyła się sytuacja pozwanego, który oprócz renty w kwocie ok. 1.400 zł uzyskuje wynagrodzenie za pracę, co sprawia, że jego dochody kształtują się na poziomie ok. 3.000 zł. Dalej E. D. podała, że jej sytuacja materialna uległa pogorszeniu, albowiem z dniem 31 sierpnia 2015 r. uległa rozwiązaniu jej umowa o pracę, nadto prowadzona przez nią działalność gospodarcza w roku 2014 przyniosła stratę w wysokości ponad 22.000 zł. Odnośnie kosztów utrzymania powódek wskazano, że znacznie zwiększyły się ich potrzeby od czasu ostatniego orzekania o alimentach. K. D. podjęła naukę na studiach wyższych na Politechnice (...), jej miesięczny koszt utrzymania kształtuje się na poziomie ok. 1.900 zł, natomiast małoletnia G. D. jest uczennicą II klasy Gimnazjum w W. Mazowieckiem, jej koszt utrzymania wynosi ok. 1.000 zł miesięcznie.

Pozwany M. D. wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu swego stanowiska podał, że jest ciężko chory na raka i własnymi siłami zdobywa środki na samodzielne i konieczne utrzymanie. Wskazał, że podjął dodatkowe zatrudnienie, albowiem nie wystarczało mu środków na leczenie i wysokogatunkowe odżywianie. Pozwany podał, że żadna z córek nie interesuje się stanem jego zdrowia, nie utrzymują z nim kontaktów. M. D. podniósł, że nie może być prawdą, że działalność gospodarcza prowadzona przez matkę powódek źle prosperuje, bowiem zakupiła ona nowy samochód, zatrudnia pracownika, wyjeżdża za granicę na wakacje, wysłała córkę na studia do W., wreszcie zwolniła się z pewnej i dobrze płatnej pracy w ZUS.

E. D. na rozprawie w dniu 10 marca 2016 r. sprecyzowała, że domaga się podwyższenia alimentów z datą złożenia pozwu.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Powódki – K. D. i małoletnia G. D. są córkami E. D. i M. D.. Małżeństwo rodziców powódek zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 18 listopada 2011 r. (sygn. akt I C 644/11). Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi córkami K. D. i G. D. zostało powierzone obojgu rodzicom z ustaleniem miejsca pobytu dzieci przy matce. Sąd Okręgowy w Łomży zasądził od M. D. na rzecz córek alimenty wynoszące po 200 zł miesięcznie.

Powódka K. D. ma 21 lat i studiuje na Politechnice (...), na II roku inżynierii środowiska. Powódka za stancję płaci ok. 900 zł miesięcznie, wyżywienie kosztuje 400 zł miesięcznie, ubranie, obuwie, kosmetyki, środki czystości - 300 zł miesięcznie, materiały edukacyjne – 1.200 - 1.500 zł rocznie, bilet kwartalny – 140 zł, bilety na dojazdy do domu – 100 zł miesięcznie, wydatki na rozrywkę – 100 zł miesięcznie. K. D. jest zdrowa, nie wymaga leczenia specjalistycznego. Matka powódki wskazała, że usprawiedliwione wydatki na córkę wynoszą 1.900 zł miesięcznie. K. D. jest właścicielką mieszkania w B., jednakże nie czerpie z tego tytułu żadnych dochodów, bowiem w mieszkaniu tym, na mocy umowy użyczenia, mieszka pozwany M. D..

Małoletnia powódka G. D. ma 14 lat i uczy się w II klasie Gimnazjum w W. Mazowieckiem. Dziewczynka jest zdrowa, nie wymaga leczenia specjalistycznego. Przedstawicielka ustawowa wskazała, że wyżywienie córki kosztuje 400 zł miesięcznie, ubrania i obuwie – 200 zł miesięcznie, środki pielęgnacyjne, czystości – 100 zł miesięcznie, kieszonkowe – 50 zł miesięcznie. Wyprawka szkolna kosztowała 1.000 zł, składki na komitet rodzicielski i ubezpieczenie – łącznie 80 zł, drobne składki szkolne wynoszą 10 zł miesięcznie, ostatnia wycieczka szkolna kosztowała 250 zł. E. D. określiła, że usprawiedliwione koszty utrzymania córki wynoszą około 1.000 zł miesięcznie.

Matka powódek E. D. pozostaje w drugim związku małżeńskim z J. M. i razem z nim prowadzi działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług transportowych, którą to działalność prowadziła wcześniej z pozwanym. Firma przewozi mleko surowe do SM (...) w W. Mazowieckiem, nie zatrudnia pracowników, dysponuje aktualnie jednym samochodem do transportu mleka. Z księgi przychodów i rozchodów wynika, że w 2014 r. przychody z działalności wyniosły 262.620, 56 zł, zaś wydatki – 284.909, 96 zł. W 2015 r. przychody wyniosły 231.704, 20 zł, a wydatki – 159.468, 12 zł. Z zestawienia faktur wystawionych przez firmę (...) za okres od stycznia 2014 r. do grudnia 2015 r. wynika, że SM (...) zapłaciła za usługi transportu mleka łącznie 608.008, 54 zł. Z zeznania podatkowego PIT – 36 za 2015 r. wynika, że E. D. uzyskała łączny przychód w kwocie 259.377, 90 zł, zaś koszty uzyskania przychodu wyniosły

160.358, 12 zł, co dało dochód w kwocie 99.019, 78 zł. W okresie od 16 maja 1994 r. do 31 sierpnia 2015 r. matka powódek pracowała w (...) Oddział w B., zarabiała 1.800 zł netto, stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę. E. D. nie przyjęła zmiany warunków pracy polegających na zmianie miejsca wykonywania pracy, z Inspektoratu ZUS w W. Mazowieckiem na siedzibę Inspektoratu ZUS w Z.. Matka powódek wyjaśniła, że zrezygnowała z pracy z powodu kosztów dojazdu, jakie musiałaby ponosić do Z., a także z uwagi na obowiązki rodzinne. E. D. mieszka w D., siedlisko stanowi jej własność, nie ma innego majątku nieruchomego, ma oszczędności rzędu 2.000 zł. Za światło matka powódek płaci 150 zł miesięcznie, za wodę – 150 - 200 zł kwartalnie, za wywóz nieczystości – 63 zł kwartalnie, za Internet i telewizję – 60 zł miesięcznie, za telefony – 250 - 300 zł miesięcznie, węgiel kosztuje 3.000 zł, podatek – 120 zł kwartalnie, składka w (...) – 80 zł miesięcznie, składki ZUS – 1.300 zł miesięcznie. E. D. za przekształcenie budynku usługowego na budynek mieszkalny musiała zapłacić należny podatek w kwocie ok. 30.000 zł. Matka powódek, jak już powyżej wskazano, mieszka z drugim mężem J. M., który jest emerytem, jego świadczenie wynosi 2.100 zł netto, płaci on alimenty na rzecz swych dzieci w łącznej kwocie 1.200 zł. Mąż E. D. z uwagi na stan zdrowia pozostaje pod opieką laryngologa i neurologa. E. D. choruje na zwyrodnienie kręgosłupa, ma problemy z gardłem, na leki wydaje 100 zł., przy czym wystarczają one na dwa tygodnie. Matka powódek spłaca raty kredytu zaciągniętego razem z byłym mężem na budowę domu, raty wynoszą po ok. 3.000 zł miesięcznie, do spłaty pozostała kwota ok. 120.000 zł. E. D. sprzedała mieszkanie w W. Mazowieckiem za cenę 240.000 zł, wskazała, że pieniądze przeznaczyła na spłatę długów. Przedstawicielka ustawowa kontynuuje roczne studia podyplomowe w Wyższej Szkole Finansów i (...) w B., koszt nauki wynosi 3.400 zł.

Pozwany M. D. ma 48 lat, jest rencistą, jego świadczenie wynosi 1.380, 48 zł miesięcznie. Pozwany pracuje jako dozorca i zarabia średnio 1.300 zł miesięcznie. Świadczenie pielęgnacyjne przyznane pozwanemu wynosi 153 zł miesięcznie. M. D. mieszka w mieszkaniu stanowiącym własność córki K. D., za czynsz i wodę płaci ok. 400 zł miesięcznie, za telefon - ok. 141 zł miesięcznie, za energie elektryczną – ok. 20 zł miesięcznie, za gaz – ok. 20 zł miesięcznie, za Internet i telewizję - 80 zł miesięcznie. M. D. opłaca ubezpieczenie (...) i grupowe pracownicze, składki wynoszą łącznie 76, 20 zł, uposażoną w obu polisach jest córka K. D.. Pozwany spłaca kredyt zaciągnięty na remont mieszkania i naprawę samochodu, raty wynoszą po 477, 64 zł miesięcznie. M. D. wskazał, że pożyczył od znajomego kwotę 1.200 zł na leczenie stomatologiczne i zmianę opon w samochodzie. Pozwany posiada samochód C. (...), ubezpieczenie samochodu kosztuje 430 zł rocznie, paliwo na dojazdy do pracy, do lekarza kosztuje ok. 400 zł miesięcznie. M. D. choruje na raka wątroby, nadciśnienie tętnicze. Pozostaje pod opieką onkologiczną, na leki wydaje 350 zł miesięcznie. Pozwany korzysta z nowatorskich metod leczenia, które nie są refundowane przez NFZ. Dawka leku kosztuje ok. 14.000 zł, część należności pokrywa stowarzyszenie (...), pozwany otrzymał też od swego rodzeństwa kwotę 3.500 zł jako darowiznę na częściowe pokrycie kosztów leczenia. M. D. podjął zatrudnienie, albowiem zbiera pieniądze na leczenie, uzbierał kwotę ok. 5.000 zł. Pozwany pozostawał w związku nieformalnym z E. T., aktualnie może liczyć na pomoc byłej partnerki. Razem wyjeżdżali w lipcu 2015 r. do Hiszpanii, przy czym pozwany nie ponosił kosztów tego wyjazdu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: wyjaśnień i zeznań matki powódek E. D. (czas nagr. od 00:04:49 do 00: (...), k. 77 - 78 v., czas nagr. 01:38:26, k. 79 v., k. 271), wyjaśnień i zeznań pozwanego M. D. (czas nagr. od 00:49:27 do 00:33:34, k. 78 v. - 79 v., k. 270 v., k. 271 v. - 272), zeznań świadka E. T. (k. 269 v. – 270), świadectwa pracy E. D. (k. 7 - 9), umowy najmu (k. 10), faktur VAT (k. 11- 16, 45, 46, 68,), decyzji w sprawie wymiaru podatku (k. 17), dowodów wpłat (k. 18, 19, 75), potwierdzeń przelewów (k. 31 - 34, 37 - 44, 47, 48, 265 - 268), polisy (...) (k. 35 - 36), zaświadczenia lekarskiego i dokumentacji medycznej dot. pozwanego (k. 49, 201 - 213), umowy użyczenia (k. 50), aktu notarialnego Rep. A Nr (...) (k. 51 - 59), informacji ZUS (k. 62), harmonogramu spłat kredytu (k. 67), zaświadczeń lekarskich dot. męża E. D. (k. 69), wyroku SR w Bielsku Podlaskim z 16. 10. 2015 r. (k. 70), potwierdzenia zakupu biletu (k. 73), zaświadczenia Starostwa Powiatowego w W. Mazowieckiem (k.74), bilansu z księgi przychodów i rozchodów z dowodami wpłat na rzecz US (k. 90 -137), faktur VAT wystawionych na SM (...) z zestawieniem (k. 141 - 165), deklaracji podatkowych (k. 173 - 195, 230 - 252, 255 - 263), tłumaczenia rezerwacji (k. 196 - 197), umów kredytu i pożyczki (k. 214 - 224), postanowienia SR w Wysokiem Mazowieckiem z 08. 11. 2011 r. (k. 264), akt sprawy Sądu Okręgowego w Łomży I C 644/11.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

W razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego, o czym stanowi art. 138 kro. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania poprzez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych. Natomiast zgodnie z art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych uzależniony jest zarówno od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego jaki i możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Od czasu ostatniego uregulowania alimentów na rzecz K. D. i małoletniej G. D. minęły ponad 4 lata. Od tego czasu niewątpliwie wzrosły koszty utrzymania obu powódek, co podyktowane jest ich naturalnym rozwojem psychofizycznym, dalszą edukacją, a także wzrostem cen różnego rodzaju towarów i usług.

Sąd przeanalizował wydatki na powódki wskazywane przez E. D. oraz jej sytuację materialną i uznał, że koszt utrzymania K. D., która studiuje w W. i ponosi znaczne wydatki na mieszkanie i codzienne utrzymanie w stolicy, wynosi, tak jak wskazała matka, ok. 1.900 zł miesięcznie. Z kolei koszt utrzymania młodszej powódki G. D. jest mniejszy i wynosi ok. 1.000 zł miesięcznie. W ocenie Sądu sytuacja materialna E. D. jest dobra i stabilna, zdecydowanie lepsza, niż sytuacja materialna pozwanego. Matka powódek wraz z drugim mężem prowadzi dobrze prosperującą firmę transportową, która przynosi stały dochód, z którego utrzymuje się rodzina. Nie sposób przyjąć, że firma przynosi straty, albowiem wyklucza to poziom życia rodziny E. D. i podejmowane przez nią decyzje finansowe. Matka powódek zrezygnowała z pracy, z której uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości 1.800 zł miesięcznie, systematycznie spłaca kredyt (aktualnie po ok. 3.000 zł miesięcznie), opłaca bez zwłoki należności wobec ZUS i US, zgromadziła oszczędności w kwocie 2.000 zł, pokryła koszty swej nauki za 3.400 zł, z całą rodziną wyjeżdżała na wczasy na Wyspy K., zakupiła samochód O. (...) za ponad 40.000 zł, przy czym nie udowodniła, aby na ten cel zaciągała pożyczkę. O dobrej sytuacji materialnej E. D. świadczy również decyzja o podjęciu studiów przez powódkę K. D. na uczelni w W., jednym z najdroższych miast w Polsce. Dobra kondycja finansowa matki powódek przekłada się na wysokość wydatków na ich utrzymanie i w związku z tym Sąd nie kwestionuje, że matka wyklada na potrzeby córek kwoty wskazane w toku niniejszego postępowania, jednakże nie sposób tymi wydatkami obciążać pozwanego w zakresie żądanym przez stronę powodową.

Pozwany M. S. utrzymuje się z renty, wynagrodzenia za pracę i zasiłku pielęgnacyjnego, w łącznej kwocie ok. 3.000 zł. Pozwany nie jest właścicielem majątku nieruchomości, mieszkanie, w którym mieszka, stanowi własność powódki K. D.. Sytuacja zdrowotna M. D. jest ciężka, bowiem choruje on na raka wątroby. Pozwany leczy się drogim preparatem i z całą stanowczością stwierdzić należy, że ma prawo do ratowania swego zdrowia i życia dostępnymi metodami leczenia, nawet jeżeli są kosztowne i negatywnie wpływają na jego zdolność do finansowania córek. Pozwany z uwagi na osiągnięte dochody i konieczność leczenia żyje skromnie, nie zostało wykazane, aby miał środki finansowe na zbyt wysokie wydatki. W tym miejscu zauważyć należy, że wyjazd wakacyjny w 2015 r. do Hiszpanii został sfinansowany pozwanemu przez osobę trzecią, co wynika z zeznań świadka E. T., której Sąd dał wiarę. M. D. posiada oszczędności rzędu 5.000 zł, pieniądze te zbierał na dalsze leczenie, bowiem podawany mu lek nadal nie jest refundowany.

Mając na uwadze, że zobowiązany do alimentacji rodzic jest zobowiązany dzielić się z niesamodzielnym dzieckiem nawet szczupłymi dochodami, Sąd uznał za zasadne podwyższyć alimenty do kwot po 50 zł miesięcznie na rzecz każdej z powódek. Alimenty w takim rozmiarze mieszczą się w aktualnych możliwościach płatniczych pozwanego i z jego strony są wystarczające na utrzymanie córek, resztę wydatków powinna pokryć matka, bowiem jej sytuacja materialna i zdrowotna jest zdecydowanie lepsza niż pozwanego. Obciążenie pozwanego obowiązkiem alimentacyjnym w większym rozmiarze byłoby niesprawiedliwe i sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Nie można wymagać

od pozwanego, w jego stanie zdrowia, aby przedsięwziął starania o uzyskanie dochodów umożliwiających większe partycypowanie w kosztach utrzymania córek, z takim wysiłkiem, który przekracza jego możliwości fizyczne i w konsekwencji mógłby zaważyć w sposób ujemny na jego zdrowiu. Nie można też wymagać od pozwanego, aby szczerze oszczędności przeznaczył na finansowanie powódek, bowiem oszczędności te są niezbędne do ratowania zdrowia pozwanego.

Alimenty zostały podwyższone od dnia 24 marca 2016 r., tj. od dnia wyrokowania.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowią przepisy art. 133 § 1 kro, art. 135 § 1 i 2 kro i art. 138 kro.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Koszty procesu zostały pomiędzy stronami wzajemnie zniesione na podstawie art. 100 kpc.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.